

POSTANOWIENIE

Dnia 5 grudnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z powództwa M. A. B.
przeciwko Staroście S. i Powiatowemu Urzędowi Pracy w S.
o przywrócenie do pracy i zapłatę wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 5 grudnia 2019 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w B.
z dnia 21 czerwca 2018 r., sygn. akt V Pa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) oddala wniosek pozwanego Starosty S. o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w B. wyrokiem z dnia 21 czerwca 2018 r. oddalił apelację wniesioną przez powoda M. A. B. od wyroku Sądu Rejonowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w B. z dnia 13 czerwca 2017 r., oddalającego powództwo wobec pozwanego Starosty S. oraz wobec pozwanego Powiatowego Urzędu Pracy w S. o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy.

Powód M. A. B. wniósł do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 21 czerwca 2018 r., zaskarżając ten wyrok w części oddalającej apelację i zarzucając mu naruszenie prawa materialnego, to jest art. 8 k.p., art. 30 § 4 k.p., art. 52 § 1 pkt 1 k.p., art. 52 § 1 k.p. i art. 52 § 2 k.p., a także

naruszenie przepisów postępowania, to jest art. 316 § 1 k.p.c. w związku z art. 382 k.p.c., art. 382 k.p.c. i art. 328 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na oczywistą zasadność tego środka zaskarżenia. Jego zdaniem, wyrok Sądu Okręgowego został bowiem wydany na podstawie dowolnej oceny materiału dowodowego, co zostało wykazane w treści zarzutów naruszenia przepisów prawa. Ponadto Sąd Okręgowy z nieznanych skarżącemu przyczyn, bowiem nie zostało to w żaden sposób wykazane w uzasadnieniu skarżonego orzeczenia, pominął dowody wskazujące jednoznacznie na wystąpienie nieprawidłowości w procedurze przyznawania środków z KFS oraz faktu zgłoszenia tego przez skarżącego do Przewodniczącego Rady Powiatu, który jest organem kontrolnym, kompetentnym w rozstrzyganiu tego rodzaju spraw, mających bezpośredni związek z wypowiedzeniem skarżącemu umowy o pracę przez pozwanego w tak szczególny sposób, jakim jest tryb przewidziany w art. 52 k.p.

Skarżący stwierdził również, że wniosek o przyjęcie jego skargi kasacyjnej do rozpoznania „uzasadnia potrzeba sformułowania jasnych zasad oraz zajęcia przez Sąd Najwyższy jednoznacznego stanowiska w zakresie stosowania trybu wypowiedzenia umowy o pracę na podstawie art. 52 k.p., który winien być traktowany jako szczególne narzędzie do rozwiązywania stosunków pracy przez pracodawcę, a nie jako sposób zwyczajny, który odpowiadać może każdej zaistniałej sytuacji.”

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wypada również dodać, iż zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie

skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie (sporządzone odrębnie od uzasadnienia podstaw kasacyjnych) winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Należy także przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury skarga jest oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone tą skargą orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494 oraz z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437) i jest możliwe do przyjęcia tylko wówczas, gdy orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 1963 r., II CZ 3/63, OSPiKA 1963 nr 11, poz. 286). Powołanie się przez autora skargi kasacyjnej na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje go zatem do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną, tj. podlegającą uwzględnieniu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 11 grudnia 2009 r., II PK 223/09, LEX nr 585777 oraz z dnia 3 lutego 2010 r., II PK 304/09, LEX nr 602695). Innymi słowy, jeżeli skarżący powołuje się na oczywistą zasadność skargi, to powinien zawrzeć w niej wywód prawny, z którego

ta oczywista zasadność będzie wynikała. Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, LEX nr 602638).

Zdaniem Sądu Najwyższego, oceniany w niniejszym postępowaniu wniosek skarżącego o przyjęcie jego skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia wyżej określonych kryteriów. Towarzysząca temu wnioskowi argumentacja, co jasno wynika z użytych w jego uzasadnieniu sformułowań, ogranicza się bowiem do próby podważenia przeprowadzonej przez Sady *meriti* oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w konsekwencji do niedopuszczalnej w postępowaniu kasacyjnym próby zanegowania ustalonego w sprawie stanu faktycznego, który pozwolił Sądowi drugiej instancji na uznanie, że skarżący faktycznie dopuścił się ciężkiego naruszenia obowiązków pracowniczych, co uzasadniało rozwiązanie z nim umowy o pracę na podstawie art. 52 § 1 pkt 1 k.p.

Sąd Najwyższy podkreśla w związku z tym, że powoływanie się na błąd w przeprowadzonej ocenie dowodów i dokonanych na tej podstawie ustaleniach faktycznych nie może być podstawą skargi kasacyjnej (art. 398³ § 3 k.p.c.), ponieważ ustalenia te są wynikiem swobodnej oceny dowodów dokonywanej przez Sąd *meriti*. Sąd Najwyższy, zgodnie z art. 398¹³ § 2 k.p.c., jest natomiast związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia, co oznacza, że w przypadku poddania skargi kasacyjnej merytorycznej ocenie i tak musiałby uwzględnić owe ustalenia faktyczne przy rozpatrywaniu powołanych w skardze zarzutów naruszenia prawa materialnego, którego przepisy stanowiły podstawę prawną rozstrzygnięcia zawartego w zaskarżonym wyroku.

Niezależnie od powyższej argumentacji, Sąd Najwyższy zauważa i to, że wnioskowi skarżącego nie towarzyszy jakikolwiek wywód o charakterze jurydycznym, który potwierdzałby kwalifikowaną postać naruszenia prawa zaskarżonym wyrokiem. Skarżący odwołuje się zresztą w tym zakresie do podstaw zaskarżenia i ich uzasadnienia, co jest o tyle błędne, że w ramach oceny, czy skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania, nie jest rzeczą Sądu Najwyższego doszukiwanie się w uzasadnieniu podstaw kasacyjnych argumentacji mającej wykazać istnienie deklarowanych przesłanek przedsądu, ponieważ na tym etapie postępowania podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie nie podlegają jeszcze

badaniu (por. pośród wielu postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 maja 2010 r., II UK 274/09, LEX nr 585794). Wynika to stąd, że na tym etapie przedmiotem badania dokonywanego przez Sąd Najwyższy jest jedynie to, czy wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej wskazuje i wykazuje choć jedną z podstaw (przesłanek) przedsądu wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Podstawy kasacyjne stanowią zaś odrębny od przesłanek przedsądu element skargi, w związku z czym nie zastępują one (ani ich uzasadnienie) i nie mogą zastąpić przesłanek przedsądu. Innymi słowy, podstawy kasacyjne podlegają rozpoznaniu dopiero po przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy uznał, iż skarżący nie zdołał wykazać potrzeby rozpoznania jego skargi kasacyjnej. Dlatego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji. W odniesieniu do kosztów postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł z kolei na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c., mając na względzie, że pozwany Starosta S. w odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwanego domagał się jedynie odrzucenia bądź oddalenia skargi kasacyjnej i tylko z tymi wnioskami wiązał równocześnie sformułowany wniosek o zasądzenie od skarżącego kosztów postępowania kasacyjnego. Sąd Najwyższy podziela zaś jednolicie prezentowany w judykaturze pogląd, że nie ma podstaw do przyznania kosztów postępowania kasacyjnego stronie, która w odpowiedzi na skargę kasacyjną nie dostrzegła wad tej skargi uniemożliwiających jej przyjęcie do merytorycznego rozpoznania, a wniosek o koszty wiązała z innym oczekiwanym rozstrzygnięciem (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 grudnia 2012 r., II CSK 397/12, LEX nr 1288636 oraz orzecznictwo tam powołane oraz z dnia z dnia 5 grudnia 2013 r., III SK 23/13, LEX nr 1408195).

ał